

Bruxelles, 8. veljače 2018.

OBAVIJEST SUDIONICIMA

POVLAČENJE UJEDINJENE KRALJEVINE I PRAVILA EU-A U PODRUČJU TRŽIŠTA FINANIJSKIH INSTRUMENATA

Ujedinjena Kraljevina dostavila je 29. ožujka 2017. obavijest o namjeri povlačenja iz Unije na temelju članka 50. Ugovora o Europskoj uniji. To znači da će se, osim u slučaju da se ratificiranim sporazumom o povlačenju¹ utvrdi drugi datum, cjelokupno primarno i sekundarno pravo Unije prestati primjenjivati na Ujedinjenu Kraljevinu od 30. ožujka 2019. u 00:00 prema srednjoeuropskom vremenu („datum povlačenja”).² Ujedinjena Kraljevina će tada postati „treća zemlja”³.

Priprema za povlačenje nije samo pitanje EU-a i nacionalnih tijela nego i privatnih subjekata.

S obzirom na izraženu neizvjesnost, a posebno kad je riječ o sadržaju mogućeg sporazuma o povlačenju, nužno je dionicima ukazati na pravne posljedice koje treba uzeti u obzir nakon što Ujedinjena Kraljevina postane treća zemlja.

Podložno prijelaznom aranžmanu koji može biti uključen u mogući sporazum o povlačenju, pravila EU-a u području investicijskih usluga i aktivnosti iz Direktive o tržištu financijskih instrumenata (MiFID)⁴ od datuma povlačenja više se ne primjenjuju na Ujedinjenu Kraljevinu. Najvažnije posljedice toga su sljedeće⁵:

¹ U tijeku su pregovori s Ujedinjenom Kraljevinom radi postizanja sporazuma o povlačenju.

² Nadalje, u skladu s člankom 50. stavkom 3. Ugovora o Europskoj uniji Europsko vijeće u dogovoru s Ujedinjenom Kraljevinom može jednoglasno odlučiti da se Ugovori prestaju primjenjivati od kasnijeg datuma.

³ Treća zemlja je zemlja koja nije država članica EU-a.

⁴ Direktiva 2014/65/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata, (SL L 173, 12.6.2014., str. 349.) (MiFID II) i Uredba (EU) br. 600/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 15. svibnja 2014. o tržištima financijskih instrumenata (SL L 173, 12.6.2014., str. 84.) (MiFIR).

⁵ Vidjeti i „Obavijest za sudionike – Povlačenje Ujedinjene Kraljevine i pravila EU-a u području upravljanja imovinom” (https://ec.europa.eu/info/brexit/brexit-preparedness_en).

1. ODOBRENJA ZA RAD

- Investicijska društva s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini više neće ostvarivati koristi od odobrenja za rad u skladu s MiFID-om⁶ za pružanje investicijskih usluga i aktivnosti iz MiFID-a u Uniji⁷ (izgubit će tzv. „putovnicu EU-a”) i postat će društva iz trećih zemalja. To znači da ta investicijska društva više neće moći pružati usluge u EU-u na temelju svojih postojećih odobrenja za rad.⁸
- Društva kćeri u EU-27 (pravno neovisna trgovačka društva s poslovnim nastanom u EU-27 koja su pod kontrolom investicijskih društava s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini ili koja su im pridružena) mogu nastaviti djelovati kao investicijska društva EU-a ako imaju odobrenje za rad u skladu s MiFID-om u jednoj od država članica EU-a. Ta društva, kao i sva ostala društva koja posluju u skladu s MiFID-om, uskladit će se sa zahtjevima MiFID-a, između ostalog u pogledu obvezujućih zahtjeva (uključujući upravljanje, izdvajanje funkcija ili korištenje podružnica u trećoj zemlji za pružanje usluga u EU-u)⁹. Poslovni model i struktura tih društava (uključujući veze sa subjektima iz trećih zemalja) bit će dio ocjene nadležnih tijela u skladu s MiFID-om (npr. kvalificirani dioničari, poslovni model/struktura skupine, potencijalni (bonitetni) konsolidirani nadzor ili njegov izostanak, itd.).
- Podružnice investicijskih društava s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini u EU-27 bit će podružnice investicijskih društava iz treće zemlje i morat će biti usklađene s nacionalnim zahtjevima koji se primjenjuju u državi članici u kojoj podružnica ima poslovni nastan ili s režimom iz članaka 39. – 41. MiFID-a II ako je

⁶ Članak 5. MiFID-a II Kreditne institucije kojima je izdano odobrenje za rad u skladu s Direktivom 2013/36/EU isto tako mogu pružati investicijske usluge i aktivnosti. Prije izdavanja odobrenja za rad u skladu s Direktivom 2013/36/EU, relevantna nadležna tijela trebala bi provjeriti poštuju li te institucije relevantne odredbe MiFID-a. Vidjeti obavijest za sudionike o povlačenju Ujedinjene Kraljevine i pravilima EU-a u području bankarskih usluga i usluga plaćanja.

⁷ Prilog I. MiFID-u II sadrži popis usluga, aktivnosti i financijskih instrumenata obuhvaćenih okvirom MiFID-a.

⁸ Korist putovnica na temelju MiFID-a bit će stoga ograničena na investicijska društva s poslovnim nastanom u EU-u s odobrenjem za rad u skladu s MiFID-om u skladu sa zahtjevima u pogledu odobrenja za rad i obvezujućim zahtjevima u okviru MiFID-a. Vidjeti i mišljenje ESMA-e – Opća načela za potporu konvergencije nadzora u kontekstu istupanja Ujedinjene Kraljevine iz EU-a (https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma42-110-433_general_principles_to_support_supervisory_convergence_in_the_context_of_the_uk_withdrawin_g_from_the_eu.pdf), Mišljenje ESMA-e u kojem podržava konvergenciju nadzora u području investicijskih društava u kontekstu istupanja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije (<https://www.esma.europa.eu/document/opinion-support-supervisory-convergence-in-area-investment-firms-in-context-united-kingdom>).

⁹ Vidjeti i prethodna mišljenja ESMA-e i posebna pojašnjenja tih pitanja, posebno o opasnostima fiktivnih subjekata koje mogu proizići iz primjene sporazuma o izdvajanju funkcija ili korištenja podružnica izvan EU-a za obavljanje funkcija/usluga za klijente iz EU-a. Korištenje podružnica izvan EU-a mora se temeljiti na objektivnim razlozima povezanim s uslugama pruženima u jurisdikcijama izvan EU-a te ne smije prouzročiti situaciju u kojoj bi te podružnice izvan EU-a obavljale bitne funkcije ili pružale usluge u EU-u.

primjenjivo. Pružanje usluga/djelatnosti ograničeno je na državno područje te države članice.

- Tržišni operateri / investicijska društva s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini koji upravljaju mjestom trgovanja ili mjestom izvršenja više neće ostvarivati koristi od odobrenja za rad / dozvole u skladu s MiFID-om¹⁰. Uređena tržišta, multilateralne trgovinske platforme ili sistematski internalizatori s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini slijedom toga prestat će biti prihvatljiva mjesta za trgovanje dionicama na temelju obveze trgovanja dionicama u skladu s MiFIR-om; partneri iz EU-a više ne mogu trgovati dionicama koje podliježu obvezi trgovanja na takvim platformama¹¹. Slično tome, uređena tržišta, multilateralne trgovinske platforme ili organizirane trgovinske platforme s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini više neće biti prihvatljiva mjesta za potrebe obveze trgovanja¹² izvedenicama u skladu s MiFIR-om te partneri iz EU-a više neće moći trgovati na tim platformama. U oba slučaja, partneri iz EU-a morat će ponovno razmotriti svoje trgovinske sporazume kako bi osigurali kontinuiranu usklađenost sa svojim obvezama u okviru MiFID-a.

U slučaju prethodne dostupnosti, mjesta trgovanja i središnje druge ugovorne strane (CCP-ovi)¹³ s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini više neće imati koristi od otvorenog i nediskriminirajućeg pristupa mjestima trgovanja u EU-u i središnjim drugim ugovornim stranama (CCP-ovi) u EU-u odnosno referentnim vrijednostima EU-a.

2. UGOVORI

- Gubitak odobrenja za rad u skladu s MiFID-om mogao bi utjecati i na odnose s klijentima/partnerima EU-a te na sposobnost društava s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini za ispunjavanje određenih obveza i obavljanje djelatnosti koje proizlaze iz postojećih ugovora¹⁴. Na temelju MiFID-a¹⁵ društva su obvezna poduzeti

¹⁰ Vidjeti članke 5., 44. MiFID-a. Vidjeti i mišljenje ESMA-e u području sekundarnih tržišta u kontekstu povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz EU-a (https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma70-154-270_opinion_to_support_supervisory_convergence_in_the_area_of_secondary_markets_in_the_context_of_the_united_kingdom_withdrawing_from_the_european_union.pdf).

¹¹ Vidjeti članak 23. MiFIR-a o obvezama trgovanja. Obveza trgovanja EU-a primjenjuje se na dionice koje kotiraju na burzi priznatih zemalja i u EU-u („dvojna kotacija”), pod uvjetom da trgovina u EU-u predstavlja znatan postotak svjetskog trgovanja tom dionicom.

¹² Usp. članak 28. MiFIR-a. Izvedenice koje podliježu obvezi trgovanja su kamatni ugovori o razmjeni u eurima, dolarima i funtama s najčešćim rokovima dospelja, kao i ugovori o razmjeni na osnovi nastanka statusa neispunjavanja obveza na temelju indeksa (Delegirana Uredba Komisije (EU) 2017/2417).

¹³ Članci 35., 36., 37., 38. MiFIR-a.

¹⁴ Uzimajući u obzir i primjenjive nacionalne propise.

¹⁵ Članak 16. stavak 4. MiFID-a II.

mjere kako bi osigurala kontinuitet obavljanja investicijskih usluga i aktivnosti. U tu svrhu, društva bi trebala procijeniti učinak povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz EU-a na svoje poslovanje i prepoznati i ublažiti rizike u pogledu usklađenosti.

Na primjer, društva s poslovnim nastanom u EU-u koja trguju financijskim instrumentima koji podliježu obvezi trgovanja u skladu s MiFID-om više ne bi mogla koristiti određena društva/mjesta trgovanja s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini. Osim toga, klijenti više ne mogu imati izravan elektronički pristup mjestima trgovanja s poslovnim nastanom u EU-u putem društava s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini. Nadalje, UCITS-i s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini postat će alternativni investicijski fondovi izvan EU-a i investicijska društva s poslovnim nastanom u EU-u više ih neće moći distribuirati svojim klijentima, osim ako se poštuju relevantne odredbe Direktive o upraviteljima alternativnih investicijskih fondova (AIFMD).

3. OSTALI ASPEKTI

- Izdvajanje određenih operativnih funkcija pružateljima usluga s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini može se provesti samo ako je u skladu s odgovarajućim zahtjevima MiFID-a¹⁶. Konkretno, izdvajanje funkcija koje se odnose na upravljanje portfeljem subjektima s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini bit će dopušteno samo ako su ispunjeni uvjeti iz članka 32. Delegirane uredbe (EU) 2017/565, uključujući zahtjev o stupanju na snagu sporazuma o suradnji između nacionalnih tijela i tijela Ujedinjene Kraljevine. Nadalje, Europsko nadzorno tijelo za vrijednosne papire i tržišta kapitala (ESMA) izdalo je mišljenja s posebnim pojašnjenjima o tim pitanjima, posebno o opasnostima fiktivnih subjekata koji mogu proizaći iz primjene sporazuma o izdvajanje funkcija ili korištenja podružnica izvan EU-a za obnašanje funkcija/usluga za klijente iz EU-a¹⁷.
- Imajući u vidu obveze u skladu s MiFID-om u području objave informacija klijentima, društva koja pružaju investicijske usluge moraju pružiti klijentima ili potencijalnim klijentima točne informacije, pravodobno i u svakom slučaju prije nego što klijenti preuzmu bilo kakvu ugovornu obvezu, o učincima na pružanje usluga i prava ulagača koji bi mogli proizaći iz povlačenja Ujedinjene Kraljevine iz EU-a,

¹⁶ Usp. članak 16. stavak 5. MiFID-a II, kao što je detaljnije navedeno u Delegiranoj Uredbi (EU) 2017/565 od 25. travnja 2016. o dopuni Direktive 2014/65/EU u pogledu organizacijskih zahtjeva i uvjeta poslovanja investicijskih društava i izraza definiranih za potrebe te direktive („MiFID Delegirana uredba 2017/565”), SL L 87, 31.3.2017., str. 1. Kao dio revizije europskih nadzornih tijela („ESA-e”) od 20. rujna 2017., Komisija predlaže koordinaciju europskih nadzornih tijela u području delegiranja i izdvajanje funkcija kao i prijenosa rizika (COM(2017)536 final).

¹⁷ Mišljenje ESMA-e – Opća načela za potporu konvergencije nadzora u kontekstu istupanja Ujedinjene Kraljevine iz EU-a (31. svibnja 2017.) (https://www.esma.europa.eu/sites/default/files/library/esma42-110-433_general_principles_to_support_supervisory_convergence_in_the_context_of_the_uk_withdrawing_from_the_eu.pdf), Mišljenje ESMA-e u kojem podržava konvergenciju nadzora u području investicijskih društava u kontekstu istupanja Ujedinjene Kraljevine iz Europske unije (13. srpnja 2017.) (<https://www.esma.europa.eu/document/opinion-support-supervisory-convergence-in-area-investment-firms-in-context-united-kingdom>).

uključujući predstojeći gubitak odobrenja za rad tih društava u skladu s MiFID-om¹⁸. Društva koja pružaju investicijske usluge moraju i pravovremeno obavijestiti klijente o svim bitnim promjenama već pruženih informacija, uključujući značajne promjene stanja društva i sve nastale posljedice za ugovore¹⁹.

- U skladu s člankom 59. MiFID-a II, pružanje usluga dostave podataka²⁰ zahtijeva odobrenje za rad od nadležnog tijela matične države članice. Pružatelji usluga dostave podataka s poslovnim nastanom u Ujedinjenoj Kraljevini koji nisu dobili odobrenje za rad u skladu s MiFID-om od nadležnog tijela s poslovnim nastanom u EU-u morat će prestati pružati usluge na tržištima EU-a²¹.

Ova obavijest ne dovodi u pitanje bilo kakve odluke o istovjetnosti koje EU može donijeti.²²

Na internetskim stranicama Komisije o financijskim tržištima https://ec.europa.eu/info/business-economy-euro/banking-and-finance/financial-markets_en dostupne su općenite informacije o investicijskim uslugama i aktivnostima MiFID-a. Te će se stranice prema potrebi ažurirati.

Europska komisija
Glavna uprava za financijsku stabilnost, financijske usluge i uniju tržišta kapitala

¹⁸ Članak 44., 46. MiFID Delegirane uredbe 2017/565.

¹⁹ Članak 46. MiFID Delegirane uredbe 2017/565.

²⁰ Vidjeti Prilog I., odjeljak D MiFID-u II.

²¹ Potrebno je napomenuti da za te usluge ne postoji postupak utvrđivanja istovjetnosti.

²² Članci 23., 28., 47. MiFIR-a.